

**OCENA
STANU
SANITARNEGO
POWIATU
WĘGORZEWSKIEGO
2019 ROK**

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W WĘGORZEWIE**

Spis treści:

Wstęp.....	2
Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego (tabela).....	3
Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2013-2018 (tabela).....	4
1. Epidemiologia.....	5
2. Higiena Komunalna.....	14
3. Higiena Żywności, Żywienia i PU.....	17
4. Higiena Dzieci i Młodzieży.....	23
5. Higiena Pracy.....	26
6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	29
7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	31
8. Podsumowanie.....	36

Szanowni Państwo

Oddajemy do Państwa ręk raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu węgorzewskiego w 2019 roku. Odzwierciedla on naszą pracę i jednocześnie pokazuje w jak wielu obszarach prowadzimy swoje działania.

Prowadzenie systematycznych badań, analiz, rejestracji jak i dokonywanie cyklicznych kontroli pozwala na stałe monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie węgorzewskim jest stabilna i w stosunku do ubiegłego roku uległa poprawie. Rok 2019 był kolejnym okresem, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie

Działania nasze prowadzone są w oparciu o zapisy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i zgodnie z opracowywanym co roku „Planem zasadniczych przedsięwzięć”, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami.

Niezależnie od realizowanych działań planowych przeprowadzane były kontrole ponadplanowe, podejmowane w związku z działaniami akcyjnymi, na podstawie otrzymywanych wytycznych, zawiadomień i zgłoszeń.

W celu oceny realnych i potencjalnych zagrożeń mogących wpływać na stan warunków zdrowotnych ludności m.in. nadzorowano i monitorowano:

- sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- środowisko pracy, w którym występowały czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,
- wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych oraz ich stosowanie,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów opieki zdrowotnej placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej.

W prezentowanym opracowaniu przedstawiam najważniejsze informacje dotyczące: ilości nadzorowanych obiektów i kontroli w nich przeprowadzonych, prowadzonego postępowania administracyjno-egzekucyjnego na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz informacje na temat prowadzonych działań przez poszczególne pionery merytoryczne.

Mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna, zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i podejmowanych działań przeciwepidemicznych a także wpłynie na świadomość społeczną w zakresie promowania zdrowego stylu życia i kształtowania prawidłowych postaw prozdrowotnych

Przedkładając niniejszy raport o stanie sanitarnym mam nadzieję, iż materiał ten będzie pomocny w podejmowaniu decyzji w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w powiecie.

Oddając w Państwa ręce niniejszy dokument, pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego Powiatu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Węgorzewie

Anna Maroszyk

Liczba nadzorowanych obiektów i przeprowadzonych kontroli w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego :

Gminy	Nadzorujący pion merytoryczny																			
	Epidemiologia				Higiena Komunalna				Higiena Żywności Żywienia i PU				Higiena Dzieci i Młodzieży				Higiena Pracy			
	obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole		obiekty		kontrole	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Miasto Węgorszewo	38	37	107 w tym 64 oprac. ognisk chorób	126 w tym 82 oprac. ognisk chorób	51	53	115	96	147	143	174	194	41 w tym 29 wyp.	32 w tym 21 wyp.	46	35	62	63	44	34 w tym 1 oprac. chorób zawod.
Gmina Węgorszewo	1	1	24 w tym 23 oprac. ognisk chorób	32 w tym 31 oprac. ognisk chorób	34	31	43	34	92	99	88	78	16 w tym 12 wyp.	14 w tym 10 wyp.	16	17	15	15	8	13 w tym 5 oprac. chorób zawod
Gmina Budry	4	4	13 w tym 8 oprac. ognisk chorób	11 w tym 6 oprac. ognisk chorób	7	7	7	7	14	21	15	19	3	3	8	6	6	6	1	4 w tym 2 oprac. chorób zawod
Gmina Pomezdrze	3	3	22 w tym 18 oprac. ognisk chorób	25 w tym 21 oprac. ognisk chorób	36	36	33	34	48	40	53	51	58 w tym 56 wyp.	69 w tym 67 wyp.	50	58	6	6	2	6 w tym 4 oprac. chorób zawod
Razem	46	45	166 w tym 113 oprac. ognisk chorób	194 w tym 140 oprac. ognisk chorób	128	127	198	171	301	303	330	342	118 w tym 97 wyp.	118 w tym 98 wyp.	120	116	90	91	55	57 w tym 12 oprac. chorób zawod

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne w latach 2013-2019

rok	liczba wykonanych badań	liczba pobranych prób	kontrole/ wizytacje	decyzje merytoryczne	decyzje płatnicze	postanowienia	zajęte stanowiska przez ZNS	tytuły wykonawcze	mandaty	łączna kwota mandatów
2013	835	210	934	161	167	17	41	2	11	2100
2014	1534	191	864	142	157	6	46	0	6	1200
2015	1343	177	837	150	151	8	62	0	6	1900
2016	1214	171	846	145	138	8	39	2	4	1200
2017	1336	194	890	127	116	9	54	1	3	500
2018	1319	182	890	108	58	13	59	10	4	800
2019	1282	198	905	107	79	12	49	23	0	0

1. Epidemiologia

Epidemiologia sprawuje nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz podejmuje działania w celu zapobiegania i zwalczania chorób.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.

Działania podejmowane w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikają przede wszystkim z ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 59) oraz ustawy z dnia 05 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1239).

W 2019 r. działania te były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w powiecie węgorszewskim, w kraju oraz na świecie.

W ciągu roku:

- zarejestrowano **296** przypadków podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (w 2018 r. – **229**) oraz **8442** zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę (w 2018 r. – **9762**),
- przeprowadzono **140** dochodzeń epidemiologicznych w przypadkach zgłoszonych podejrzeń lub wystąpień chorób zakaźnych (w 2018 r. – 113).

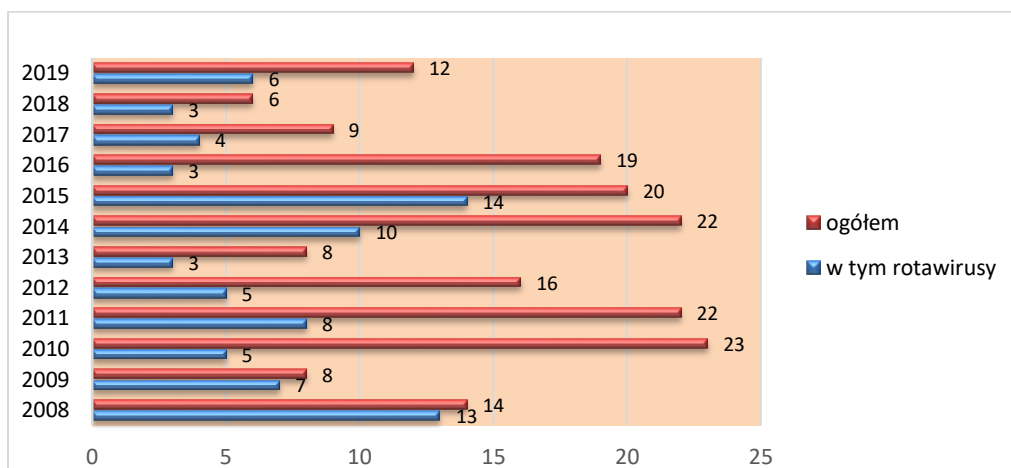
Dochodzenia przeprowadzane były w tych jednostkach chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- przeprowadzenie działań w celu przerywania dróg szerzenia się zakażenia,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

🚑 Biegunki u dzieci do lat 2

W 2019 r. liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych przez biologiczne czynniki chorobotwórcze podwoiła się. Ogólna liczba biegunek u dzieci do lat 2 wyniosła 12 (w tym wywołanych przez rotawirusy -6), natomiast w roku 2018 było ich 6 (w tym wywołanych przez rotawirusy -3).

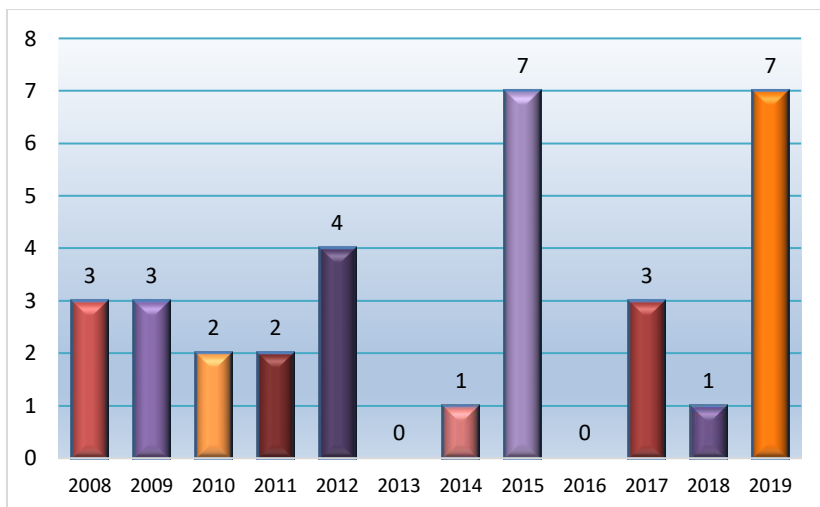
Wykres 1.1 – liczba zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 z uwzględnieniem zakażeń rotawirusami w pow. węgorszewskim w latach 2008-2019

 Salmonelozy

W 2019 r. zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na salmonelozę.

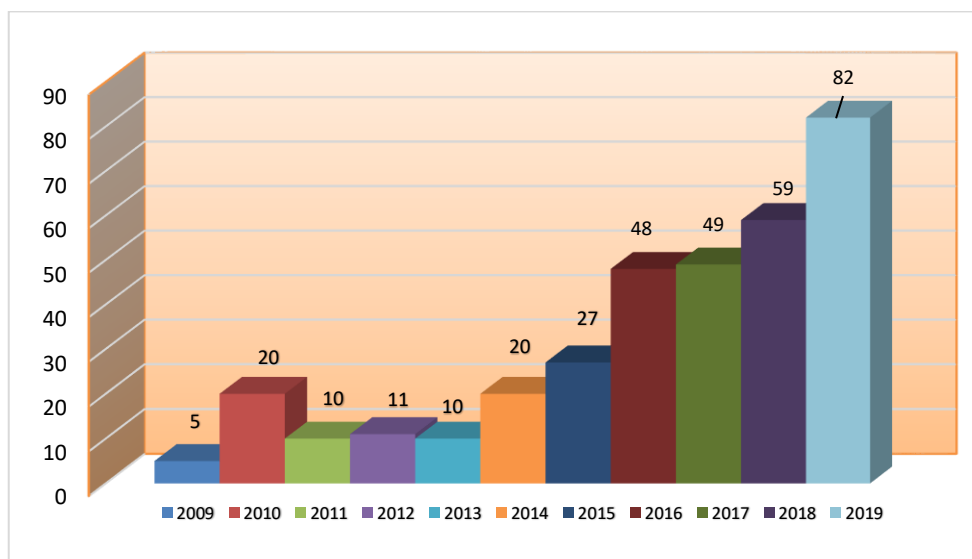
Wykres 1.2 – zachorowania na salmonelozę w powiecie węgorszewskim w latach 2008-2019

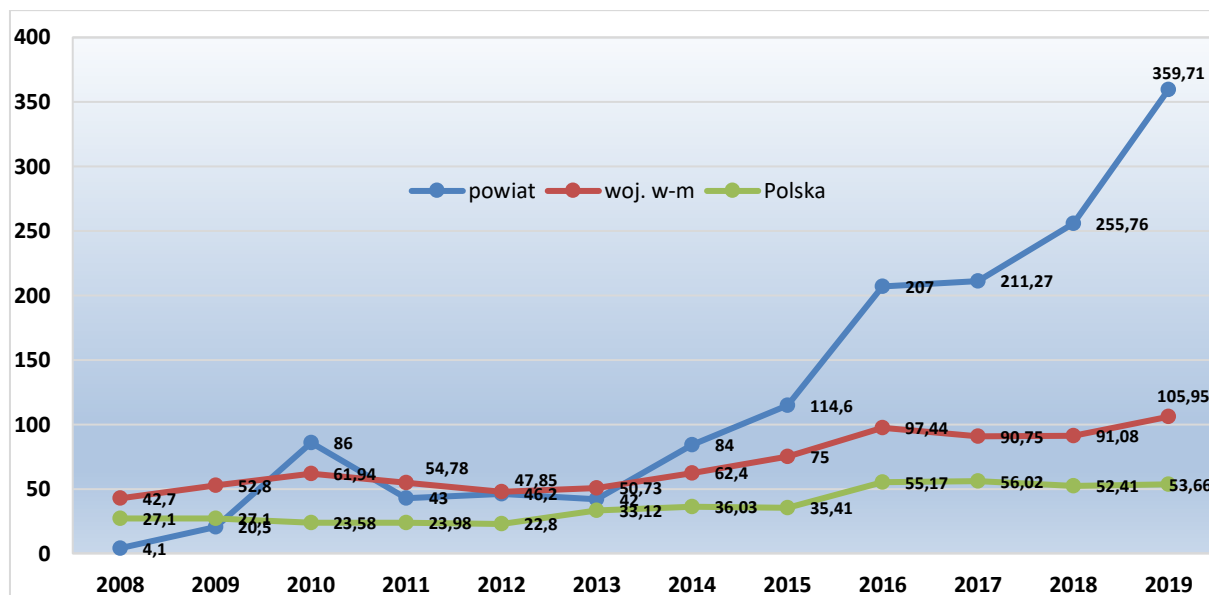
 Choroby przenoszone przez kleszcze

- ✓ **Kleszczowe zapalenie mózgu** – w 2019 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na KZM. W 2016 roku wystąpił 1 przypadek zachorowania. W latach 2017 i 2018 nie odnotowano zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu.
- ✓ **Borelioza** – 82 (w 2018 r. – 59)
W 2019 r. nastąpił dalszy wzrost liczby zarejestrowanych przypadków boreliozy.

Wykres 1.3 – liczba zgłoszonych przypadków boreliozy w pow. węgorszewskim w latach 2009-2019

Wykres 1.4 - zapadalność na boreliozę na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2019 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

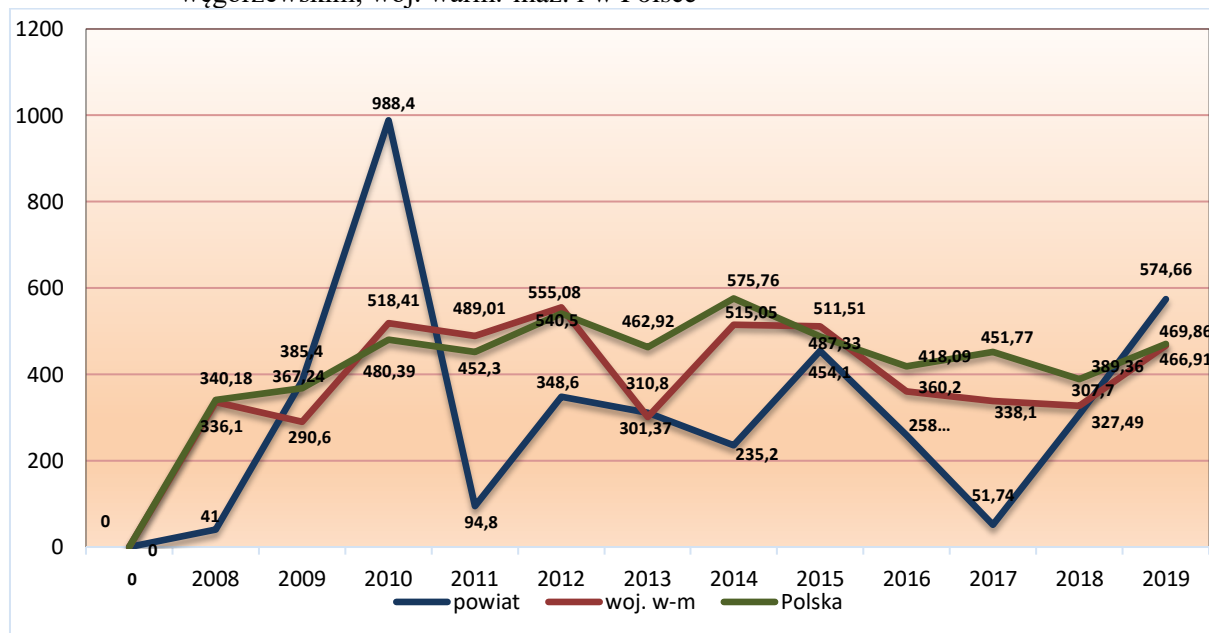

Wskaźnik zapadalności na boreliozę na 100 tys. mieszkańców od 2014 r. w pow. węgorzewskim utrzymuje się na znacznie wyższym poziomie niż w woj. warm.-maz. i Polsce i z roku na rok znacznie wzrasta.

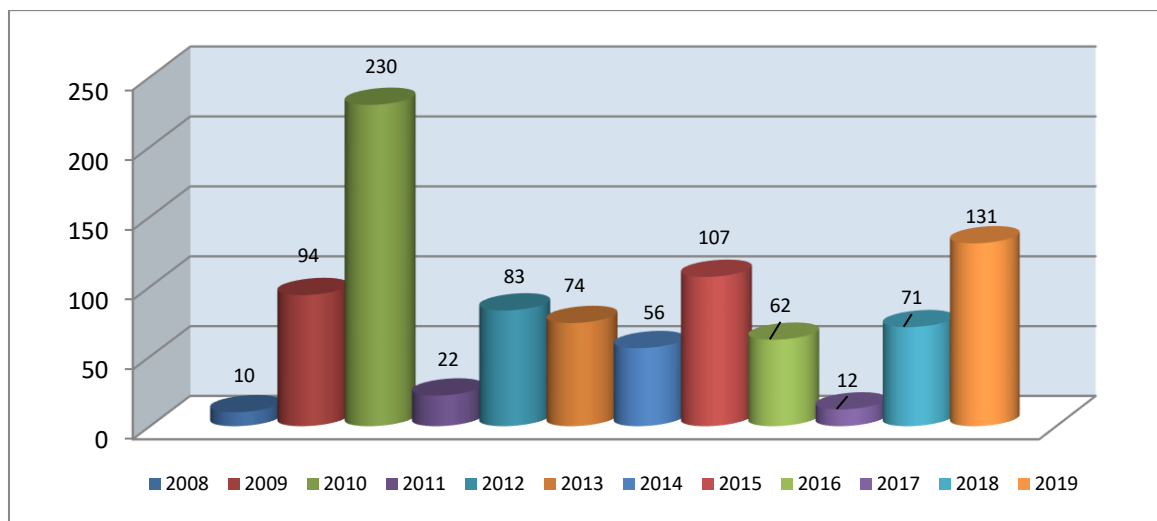
✚ Osipa wietrzna

Zapadalność na ospę wietrzną podlega cyklicznym wzrostom i spadkom w odstępach kilkuletnich. W 2019 liczba zachorowań na ospę wietrzną wzrosła z 71 w 2018 r. do 131. W związku z tym wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w pow. węgorzewskim wyniósł 574,66 i po raz pierwszy od 2011 roku przekroczył wartości zarówno dla Polski jak i woj. warmińsko-mazurskiego.

Wykres 1.5 - zapadalność na ospę wietrzną na 100 tys. mieszkańców w latach 2008-2019 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

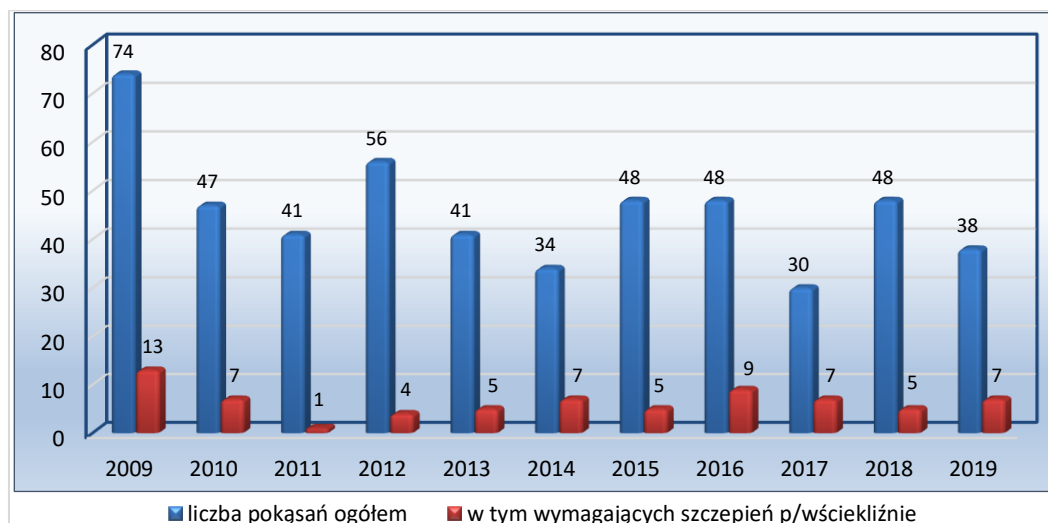
Wykres 1.6 – liczba zgłoszonych przypadków ospy wietrznej w pow. węgorszewskim w latach 2008-2019

✚ Narażenie na wściekłość

W 2019 roku **liczba** pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekłość wyniosła 38 i nastąpił spadek ilości pokąsań w stosunku do 2018 r. Zwiększyła się natomiast liczba osób wymagających szczepienia p/ko wścieklicznie z 5 w 2018 r. do 7 w 2019 r.

Wykres 1.7 – liczba zgłoszonych pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekłość z uwzględnieniem przypadków wymagających szczepień p/ wścieklicznie u osób pokąsanych w latach 2009-2019.

✚ Wirusowe zapalenie wątroby typ A, B, C

W 2019 roku zarejestrowano:

- 6 przypadków zachorowań na WZW typ C (w 2018 r. – 3)
- 2 przypadki zachorowania na WZW typ B (w 2018 r. –1)
- Podobnie jak w 2018 roku nie odnotowano zachorowań na WZW typ A .

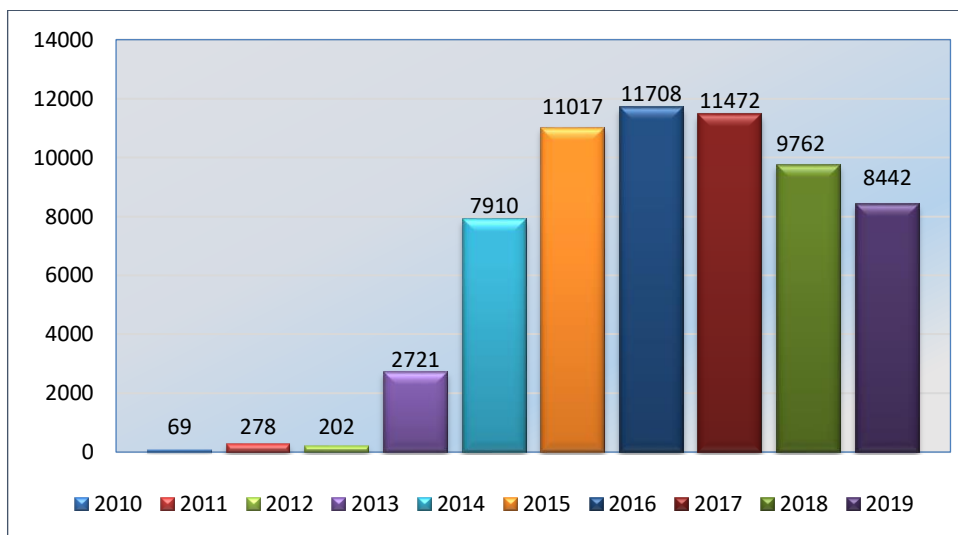
Gruźlica

W roku 2019 nie odnotowano zachorowań na gruźlicę.

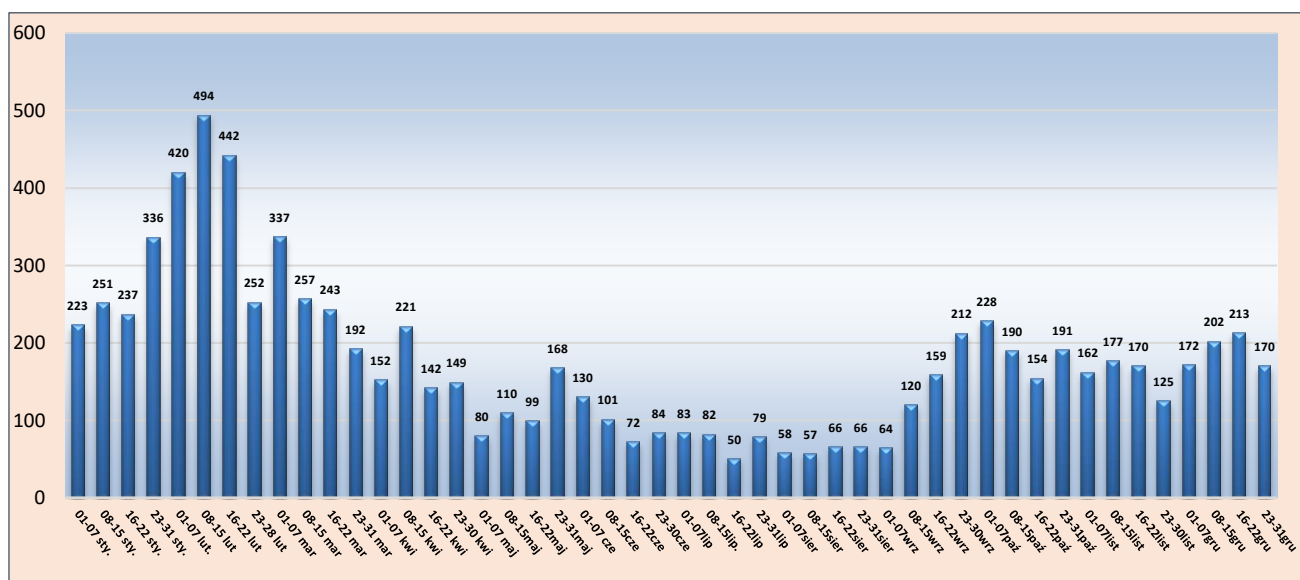
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę.

W 2019 roku w stosunku do 2018 roku wystąpił spadek liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę.

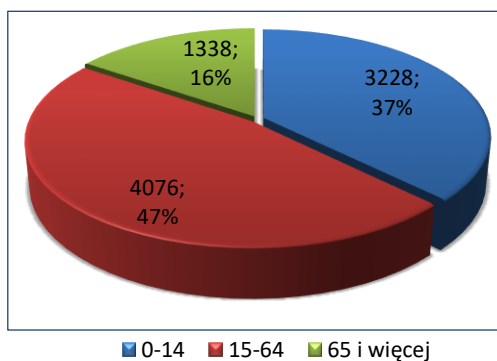
Wykres nr 1.8 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w pow. węgorszewskim w latach 2010-2019

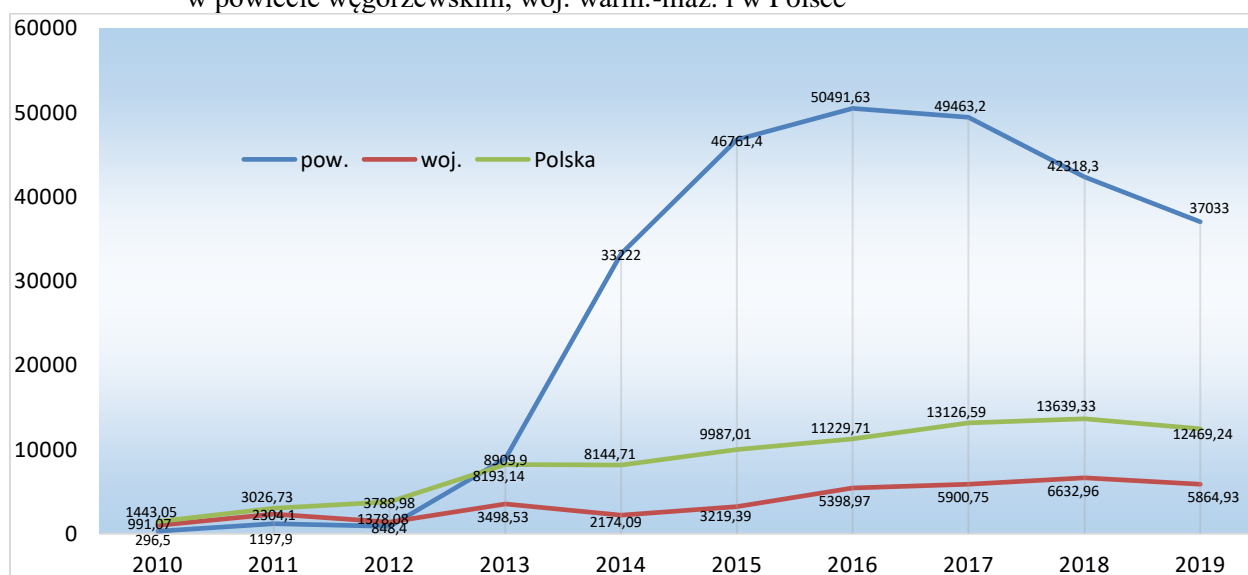
Wykres nr 1.9 - liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w 2019 roku w powiecie węgorszewskim wg meldunków tygodniowych.

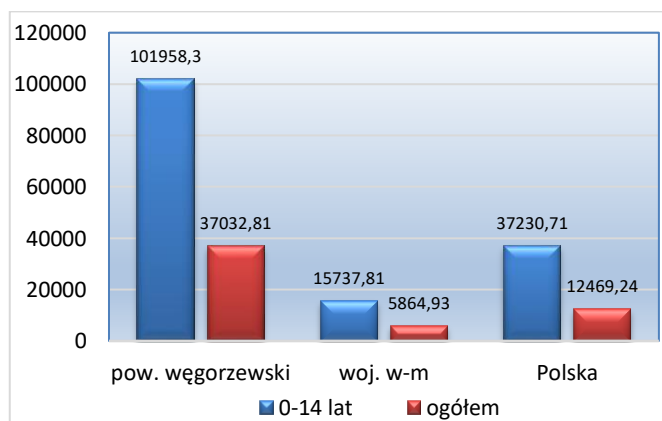
Wykres 1.10 – liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w pow. węgorzewskim w 2019 roku wg grup wiekowych.

Wykres 1.11 – zapadalność na grypę i podejrzenia grypy na 100 tys. mieszkańców w latach 2010-2019 w powiecie węgorzewskim, woj. warm.-maz. i w Polsce

Wykres 1.12 – Zapadalność na zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę (na 100 tys. mieszkańców) w 2019 roku w grupie wiekowej 0-14 lat i ogółem w powiecie węgorzewskim, woj. w-m i Polsce

Najwięcej zachorowań podobnie jak w roku ubiegłym zarejestrowano w grupie wiekowej 15-64 lata, ale najwyższa zapadalność była w najmłodszej grupie wiekowej 0-14 lat.

Inne zachorowania

Poza wymienionymi wyżej zachorowaniami w 2019 roku wystąpiły:

- 2 zachorowania na płonicę (szkarlatynę),
- 2 zachorowania na błabłowicę,
- 1 przypadek róży - choroby wywołanej przez *Streptococcus pyogenes*,
- 1 przypadek zachorowania na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wywołany przez *Streptococcus pneumoniae*.

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

Szczepienia obowiązkowe

W powiecie węgorszewskim istnieją 4 punkty szczepień dzieci i młodzieży, w których łącznie znajduje się 3693 kart szczepień dzieci do lat 19 i są to:

- NZOZ „Amicus” Poradnia Medycyny Rodzinnej w Węgorszewie
- Przedsiębiorstwo Podmiotu Leczniczego J. Szczerba Sp. Jawna w Węgorszewie
- NZOZ” Poradnia Medycyny Rodzinnej „Eskulap” w Pozezdrzu
- NZOZ Poradnia Medycyny Rodzinnej St. Woźniak w Budrach

Wszystkie w/w punkty objęte były nadzorem sanitarnym w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienia obowiązkowe w roczniku 2019 są wykonane - w 55,21 % oraz w rocznikach starszych w 94,30 - 100 % , jest to zgodne z zaleceniami Warmińsko- Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Wyjątek stanowi szczepienie MMR (p/odrze, śwince i różyczce) w roczniku 2014 – 88,60% (u 10 dzieci szczepienie odroczone z powodu zachorowania na ospę).

W 2019 roku nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych – NOP.

W powiecie węgorszewskim w 2019 r. zarejestrowano 20 dzieci, których rodzice uchylają się od poddania ich obowiązkowym szczepieniom ochronnym (w 2018 było ich 18) z czego:

- w wyniku działalności PPIS obowiązkowym szczepieniom poddano 7 dzieci,
- w 23 przypadkach na opiekunów dzieci wystawiono tytuły wykonawcze i skierowano wnioski do Warmińsko- Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Szczepienia zalecane

W roku 2019 r. współpracowano z Wojewódzkim Punktem Szczepień Profilaktycznych. Szczepionkami zalecanymi zaszczepiono:

- p/grypie – 1071 osób (w 2018 r. – 1013)
- p/ rotawirusom - 74 dzieci (w 2018 r. – 73)
- p/ pneumokokom – 12 osób (w 2018 r. – 81)
- p/meningokokom – 15 osób (w 2018 r. – 10)
- p/ ospie wietrznej – 17 dzieci (w 2018 r. – 24)
- p/ kleszczowemu zapaleniu opon i mózgu – 33 osoby (w 2018 r. – 44)
- p/odrze, śwince i różyczce – 7 osób (w 2018 r. – 0)
- p/ rakowi szyjki macicy – 0 osób (w 2018 r. – 7)
- p/WZW A – 0 osób (w 2018 r. – 5)

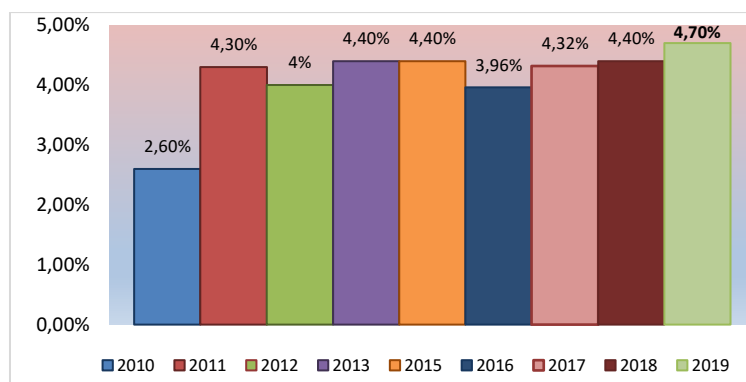
Szczepienia p/ grypie w latach 2012 – 2019

Tabela 1.1

Szczepienia p/grypie	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Miasto/Gmina Węgorzewo	850	4,9	902	5,2	849	5,0	871	5,1	761	4,6	867	5,1	888	5,3	891	6,4
Gmina Budry	29	0,9	35	1,1	44	1,4	34	1,1	40	1,3	32	1,1	29	1,0	46	1,5
Gmina Pozezdrze	90	2,6	114	3,4	117	3,5	127	3,7	118	3,4	104	3,1	96	2,9	134	4,0
Powiat Węgorszewski	972	4,0	1051	4,4	1010	4,3	1032	4,4	919	3,96	1003	4,32	1013	4,4	1071	4,7

Jak wynika z powyższych danych w powiecie węgorszewskim w 2019 roku odsetek osób szczepiących się p/grypie nieco wzrósł w stosunku do lat poprzednich. Najwięcej osób szczepi się w gminie Węgorzewo a najmniej w gminie Budry.

Wykres 1.13 - Odsetek zaszczepionych osób p/grypie w pow. węgorszewskim w latach 2010-2019

Stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2019 nadzorem sanitarnym objęto 45 placówek służby zdrowia (stan na 31.12.2019 r.):

- 1 szpital (Szpital Psychiatryczny SP ZOZ wraz z Zakładem Opiekuńczo-Lecznym w Rudziszkach)
- 4 poradnie Medycyny Rodzinnej - w tym 2 na wsi
- 7 poradni specjalistycznych (Niepubliczne ZOZ i Publiczne) w tym:
 - 1 laryngologiczna
 - 1 okulistyczna
 - 1 alergologiczno-pulmonologiczna
 - 1 chirurgiczna /dermatologiczna
 - 1 ortopedyczno-urazowa
 - 1 medycyny sportowej
 - 1 zdrowia psychicznego
- 1 laboratorium analityczne i 1 punkt laboratoryjny
- 5 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich, w tym: 1 gabinet ginekologiczny, 2 okulistyczne, 1 kardiologiczny, 1 neurologiczny
- 1 indywidualna praktyka lekarska

- 10 praktyk lekarzy dentystów - w tym 1 w Budrach
- 3 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów - w tym 1 w Pozezdrzu
- 3 zakłady rehabilitacyjne (SOWMED, Fizjo-Medica, Rehabilitacja Andrzej Kalafarski)
- 3 grupowe praktyki pielęgniarskie (w tym 1 w Budrach)
- 1 indywidualna praktyka położnej (w Budrach)
- 5 innych placówek służby zdrowia - w tym jedna na wsi („DOREN”)

W roku 2019 łącznie przeprowadzono 54 kontrole sanitarne. Wydano ogółem 4 decyzje w tym:
- 1 decyzję administracyjną - w związku z naruszeniem przepisów sanitarno-higienicznych,
- 1 decyzję płatniczą,
- 2 decyzje przedłużające termin wykonania obowiązków,
oraz 23 tytuły wykonawcze.

Dezynfekcja pomieszczeń i narzędzi w zakładach służby zdrowia przeprowadzana była prawidłowo i na bieżąco, przy użyciu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania.

Postępowanie z odpadami medycznymi (segregacja odpadów, przechowywanie, transport, prowadzenie dokumentacji) było również prawidłowe. Wszystkie placówki stosują się do opracowanych procedur w zakresie postępowania z odpadami w miejscu ich powstawania. Odpady są odbierane przez firmy specjalistyczne i przekazywane do utylizacji.

We wszystkich placówkach wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek monitorowanie skuteczności procesów sterylizacji jest prawidłowe (przy użyciu testów najnowszej generacji).

W/w placówki prawidłowo realizowały zadania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie ostrymi narzędziami używanymi przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych (Dz.U. z 2013 r. poz.696).

Wszystkie skontrolowane podmioty kontrolę wewnętrzną przeprowadzają zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 100, poz.646).

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny placówek lecznictwa zamkniętego

W 2019 roku pod nadzorem PSSE w Węgorzewie znajdował się Szpital Psychiatryczny SP ZOZ w Węgorzewie i SP ZOZ Ośrodek Rehabilitacji Uzależnionych „DOREN” w Rózewcu, gdzie przeprowadzono łącznie 7 kontroli:

- 2 kontrole kompleksowe (1 kontrola w SP SPZOZ i 1 w SPZOZ „DOREN”)
- 5 kontroli sprawdzających w SP SPZOZ

W związku z naruszeniem przepisów sanitarnych w bieżącym roku wydano 4 decyzje:
- 1 decyzję administracyjną
- 1 decyzję płatniczą
- 2 decyzje przedłużające termin wykonania uchybień ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności z pozyskaniem funduszy.

W jednej placówce stwierdzono uchybienia natury higieniczno-sanitarnej, w związku z czym rozpoczęto postępowanie administracyjne. Wydano decyzję administracyjną - terminy wykonania nakazów: 30.09.2019 r. i 31.12.2019 r. Zalecenia zostały wykonane.

Stan sanitarno - techniczny i funkcjonalny podmiotów lecznictwa otwartego

W 2019 roku nadzorem sanitarnym objęto 43 placówki otwartej służby zdrowia (stan na 31.12.2019 r.).

Łącznie przeprowadzono 47 kontroli sanitarnych w w/w placówkach w tym:
 - 43 kontrole kompleksowe,
 - 4 kontrole w zakresie szczepień ochronnych.

W związku z naruszeniem przepisów sanitarnych w bieżącym roku wydano:
 - 2 decyzje przedłużające termin wykonania zaleceń ze względu na podane w wyjaśnieniach trudności z pozyskaniem funduszy.

W związku z niewykonaniem obowiązku poddania obywateli obowiązkowym szczepieniom ochronnym wystawiono 23 tytuły wykonawcze.

Stan sanitarno - higieniczny we wszystkich placówkach otwartej opieki zdrowotnej był dobry, na co miał wpływ nadzór prowadzony w poprzednich latach.

2. Higiena Komunalna

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie higieny komunalnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących:
 - wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby i wód przeznaczonych do kąpieli,
 - stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic, oraz osobowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i wodnego.

Woda do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59) i ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437).

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W powiecie węgorszewskim w 2019 r. nadzorem sanitarnym objętych było 7 wodociągów zbiorowych, wykorzystywanych do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę, które zaopatrują 22396 mieszkańców co stanowi 98,56% ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy:

- Budry 97,95%,
- Pozezdrze 93,29%
- Węgorszewo 99,72% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych.

Tabela 2.1. Stan zwodociągowania na terenie powiatu węgorszewskiego

Lp.	Gmina	Liczba zwodociągowanych miejscowości	Liczba wodociągów sieciowych (stan na 31.12.2016 r.)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	% ludności zaopatrywanej
1	M/G Węgorszewo	51	3	16455	99,72
2	Pozezdrze	16	3	3063	93,29
3	Budry	25	1	2878	97,95
4	Razem	92	7	22396	98,56

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

W powiecie węgorszewskim do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Większość wodociągów stanowią wodociągi niewielkie, produkujące wodę w ilości poniżej 100 m³/dobę oraz od 100-1000 m³/dobę.

Tabela nr 2.2. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w rozbiciu na gminy (wg danych uzyskanych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego).

Gmina	Wodociąg o produkcji wody			Długość sieci wodociągowej w km
	<100m ³ /dobę	100-1000m ³ /d	1000-10000m ³ /d	
M/G Węgorszewo	-	Radzieje, Dąbrówka Mała	Węgorszewo	305,16
Pozezdrze	Jakunówko	Pozezdrze Radziszewo	-	141,50
Budry	-	Olszewo	-	177,50
Razem	2	6	1	624,16

Nie zwodociągowano jeszcze następujących miejscowości:

- na terenie gm. Budry: Mniszki, Skalisko i Wydutki – ogólna ilość mieszkańców -52
- na terenie gm. Węgorszewo: Zielony Ostrów- ogólna ilość mieszkańców - 1

W ciągu roku Zakład Usług Komunalnych w Węgorszewie poinformował o 7 awariach sieci wodociągów zbiorowych. Dotyczyła ona pęknięcia rur wodociągowych oraz nieszczelności przyłączy. Awaryjne te były krótkotrwałe i usunięte w ciągu jednego dnia.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia

Z wodociągów pobrano do badania:

- 46 próbek chemicznych
- 43 próbki bakteriologiczne wód do picia

W badanych próbkach nie stwierdzono przekroczeń wskaźników chemiczno-fizycznych oraz mikrobiologicznych.

Ogólnie przeprowadzono 22 kontrole jakości wód do picia oraz 7 kontrole stacji uzdatniania wody.

Na terenie powiatu skanalizowane są następujące miejscowości: Węgorszewo, Kal, Ogonki, Kolonia Rybacka, Maćki, Sztynort, Kalskie Nowiny, Janówko, Dąbrówka Mała, Kamionek Wielki, Pozezdrze, Przytuły, Harsz, Okowizna, Dziaduszyn, Radziszewo, Stręgielek, Krzywińskie, Kutry, Ołownik, Koźlak i Budry co stanowi 23,66 % zwodociągowanych miejscowości w powiecie.

Obiekty użyteczności publicznej

W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego w 2019 r. przeprowadzono 171 kontrole w 127 stałych obiektach użyteczności (w 2018 r.- 198 kontrole w 128 stałych obiektach użyteczności publicznej).

Kontrołowano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej;

- hotele, pensjonaty, kempingi, gospodarstwa agroturystyczne oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie;
- baseny kąpielowe;
- miejsca przeznaczone do kąpeli;
- gminne ośrodki kultury;
- ustępy publiczne i ogólnodostępne;
- środki transportu publicznego i przystanki komunikacyjne;
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej (np. stacje paliw, obiekty sportowe cmentarze i zakłady pogrzebowe).

W 2 obiektach stwierdzono zaniedbania sanitarno-techniczne / Ośrodki Kultury/. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną na usunięcie usterek.

W pozostałych nadzorowanych obiektach nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Baseny kąpielowe

Pod nadzorem znajdował się 1 basen kąpielowy. Do badania pobrano 5 próbek chemicznych i bakteriologicznych wód do kąpeli. Próbek zakwestionowanych nie było. Stan sanitarno – porządkowy basenu nie budził zastrzeżeń oraz nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z użytkowaniem basenów. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (Dz.U.2015, poz. 2016), comiesięczne badania wody należą do obowiązków administratora basenu.

Ogólnie przeprowadzono 1 kontrolę jakości wód do kąpeli oraz jedną kontrolę sanitarną.

Miejsca wykorzystywane do kąpeli oraz kąpieliska

W sezonie letnim funkcjonowały 3 miejsca wykorzystywane do kąpeli. Badania wody przed otwarciem sezonu turystycznego oraz w trakcie trwania sezonu przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów. Bieżący stan sanitarno – porządkowy miejsc wykorzystywanych do kąpeli nie budził zastrzeżeń i nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z korzystaniem z nich.

W sezonie letnim funkcjonowały 2 kąpieliska. Badania wody przed otwarciem sezonu turystycznego przeprowadził Państwowy Inspektor Sanitarny zaś w trakcie trwania sezonu badania przeprowadzane były w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów. Bieżący stan sanitarno – porządkowy kąpielisk nie budził zastrzeżeń i nie stwierdzono przypadków zachorowań mających związek z korzystaniem z nich.

Imprezy masowe

W 2019 roku wydano 4 decyzje pozytywnie opiniujące zabezpieczenie sanitarne imprez masowych. Pod kątem zabezpieczenia sanitarnego skontrolowano 4 imprezy w trakcie ich trwania. Nie stwierdzono rażących zaniedbań sanitarnych.

Pozostałe działania

- Przeprowadzono 2 kontrole jakości ciepłej wody. Przebadano ciepłą wodę użytkową w Szpitalu Psychiatrycznym w Węgorzewie oraz Oddziale w Rudziszkach pod kątem obecności bakterii Legionella. W jednej z 2 pobranych próbek wody stwierdzono nieznaczne przekroczenia w ilości w/w bakterii. Po przeprowadzeniu działań naprawczych i wykonaniu badań kontrolnych stwierdzono, iż w wodzie użytkowej nie ma przekroczeń w ilości bakterii z rodzaju Legionella.

W ramach prowadzonej przez właściciela kontroli wewnętrznej, w kabinach prysznicowych zespołu basenowego jednego z Hoteli stwierdzono nieznaczne przekroczenia ilości bakterii Legionella. W związku z tym wydano decyzję administracyjną nakazującą przeprowadzenie działań zmierzających do zredukowania liczby w/w bakterii do akceptowalnego poziomu.

- Skontrolowano 7 autobusów międzymiastowych oraz 3 karawany, w których nie stwierdzono

usterek sanitarno-higienicznych.

- Przeprowadzono 12 kontroli, związanych z przestrzeganiem warunków sanitarnych przy przeprowadzaniu ekshumacji. Ogólnie wydano 16 pozytywnych decyzji na przeprowadzenie ekshumacji oraz 8 na przewóz zwłok.

Do sekcji Higieny Komunalnej nie wpłynęły żadne interwencje od mieszkańców.

3. Higiena Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku

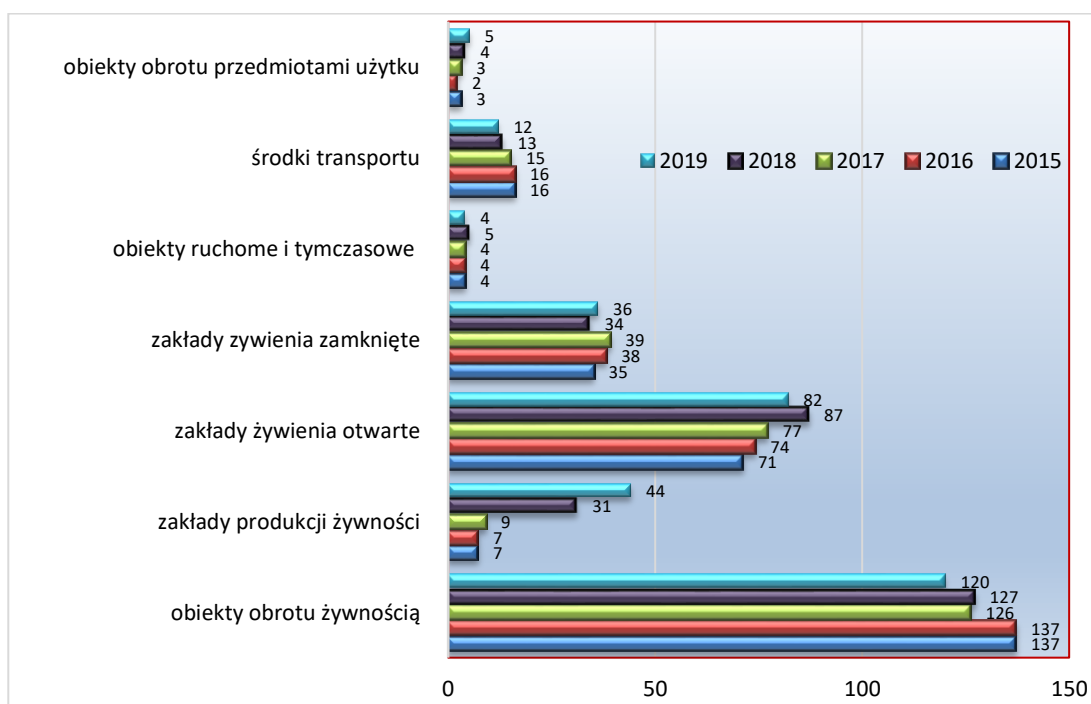
Głównym celem działania Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2018 r. było zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań sanitarno-zdrowotnych oraz pobieranie próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) oraz analizę zagrożeń w powiecie.

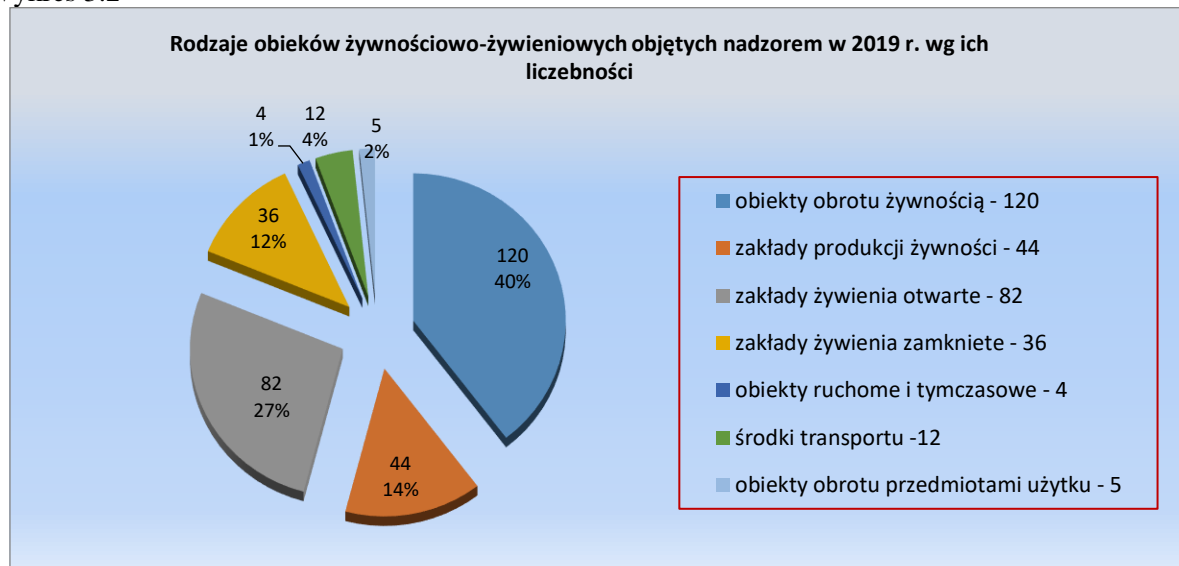
Prowadzone działania dotyczyły:

- ✚ oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych; kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- ✚ oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- ✚ monitorowania wycofanej z obrotu żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- ✚ realizacji zamierzeń zaplanowanych przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

Wykres 3.1 struktura obiektów żywnościowo-żywnieniowych objętych nadzorem w latach 2015-2019

Wykres 3.2

W powiecie węgorszewskim w 2019 r. nadzorem **objęto 303 obiekty** żywnościowo-żywnościowe i przedmiotów użytku.

Były to:

- obiekty obrotu żywnością – **120** (w tym: sklepy spożywcze – **82**, kioski spożywcze – **11**, magazyny hurtowe - **5** , inne obiekty obrotu żywnością – **22**),
- produkcji żywności – **44**,
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego – **82**,
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – **36**,
- ruchome i tymczasowe - **4**,
- środki transportu – **12**,
- obiekty obrotu przedmiotami użytku – **5**.

W stosunku do poprzednich lat znacznie wzrosła liczba zakładów produkcyjnych (z 9 w 2017 r., 22 w 2018 r.) do 44 w 2019 r. Wzrost ten spowodowany był objęciem nadzorem sanitarnym 22 podmiotów działających na rynku spożywczym prowadzących produkcję pierwotną (zboża) .

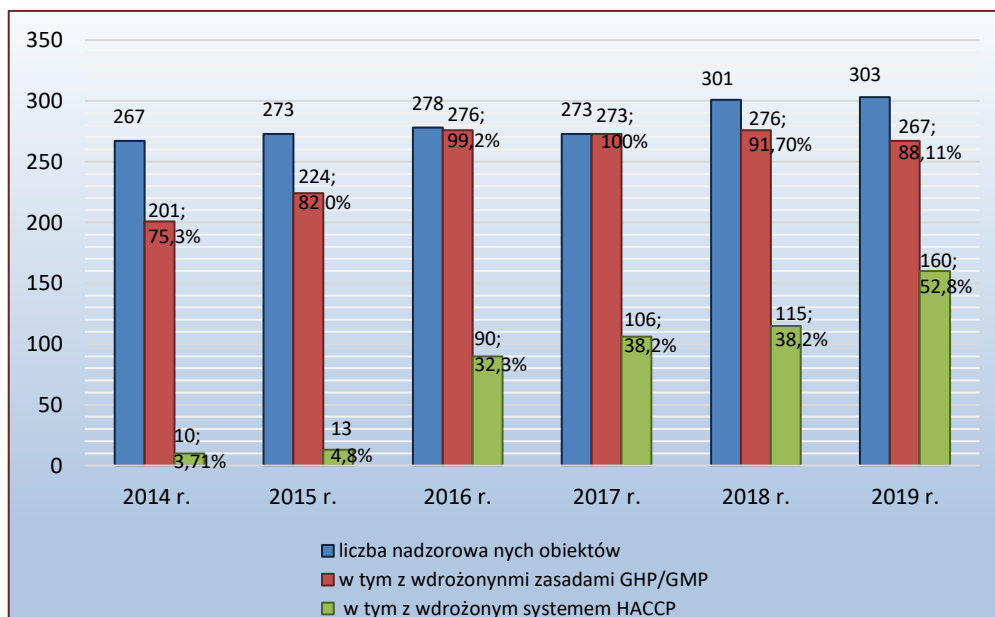
Do kontroli na 2019 r. zaplanowano 185 obiektów. Kontrole przeprowadzono zgodnie z ustalonym harmonogramem kontroli, przy planowaniu których uwzględniono:

- wyniki ostatnich kontroli, ocenę stanu sanitarnego z lat poprzednich (analiza stwierdzonych niezgodności, rodzaje niezgodności),
- rodzaj zakładu, jego strukturę i stan techniczny (produkcja, obrót, żywienie zbiorowe),
- rodzaj produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych,
- znaczenie zakładu i zasięg działalności,
- podejmowane działania represyjne (mandaty, decyzje),
- własne systemy kontroli wewnętrznej (GHP, GMP, HACCP),
- sygnały i interwencje wnoszone przez konsumentów,
- ocenę potencjalnego ryzyka, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie.

W roku 2019 spośród 303 objętych nadzorem

- skontrolowano 180 obiektów,
- na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego oceniono – 145 obiektów
- liczba obiektów z wdrożonymi zasadami Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GHP/GHM) – 267
- liczba obiektów z wdrożonym systemem HACCP – 160

Wykres 3.3 Liczba i udział % obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP oraz systemem HACCP w stosunku do ogólnej liczby nadzorowanych obiektów w latach 2012-2018

Jak wynika z powyższego wykresu udział obiektów:

- z wdrożonymi zasadami GHP/GMP w stosunku do ogólnej liczby nadzorowanych obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie jak w 2018 r.
- z wdrożonym systemem HACCP znacznie wzrósł (ze 115 w 2018 r. do 160 w 2019 r.) Świadczy to o coraz wyższej świadomości i dążeniu właścicieli zakładów do podejmowania działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa żywności.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono **342** (w 2018 - 330) kontrole sanitarne, w tym **70** kontroli interwencyjnych i **106** kontroli tematycznych.

W postępowaniu administracyjnym wydano **59** decyzji merytorycznych (w 2018 - 40) w tym :

- **32 w związku z naruszeniem przepisów sanitarnych** w tym (2 zmieniające termin wykonania nakazów i 3 umarzające postępowanie administracyjne)
- **27 decyzji zezwalających na działalność w nowo uruchomionych obiektach.**

Najczęściej występujące nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach to:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń,
- niewłaściwy stan techniczny sprzętu, wyposażenia i powierzchni roboczych,
- brak pełnej dokumentacji zapisów dotyczących wdrażania dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej,
- pojemniki na odpady pokonsumpcyjne bez przykrywy,
- przechowywanie sprzętu porządkowego w przypadkowych miejscach,
- nieprawidłowa odzież personelu.

W 2019 r. do Sekcji HŻŻiPU wpłynęły **2 zgłoszenia/interwencje** od obywateli, dotyczących niewłaściwej jakości środków spożywczych.

1. Konsument złożył informację na niewłaściwą jakość drożdży zakupionych w Sklepie spożywczym w Węgorszewie. Dokonano kontroli sanitarnej, podczas której nie stwierdzono w sprzedaży przedmiotowego produktu.

2. Druga informacja otrzymana od PPIS w Białej Podlaskiej dotycząca podejrzenia ogniska epidemicznego wywołanego pałeczkami Salmonella w Ośrodku szkoleniowym w Ogonkach przy ul. Giżyckiej 3. Po przeprowadzeniu kontroli sanitarnej wykluczono możliwość zatrucia w/w zakładzie.

Tabela 3.1 Działalność kontrolna nadzoru nad żywnością, żywieniem i przedmiotami użytku.

Rodzaj obiektów	Działalność kontrolna		Działalność represyjna						Postępowanie egzekucyjne	
	liczba obiektów wg ewidencji	liczba kontroli sanitarnych	liczba wydanych decyzji administracyjnych		nałożono mandatów		wnioski do sądu		ilość wystawionych tytułów wykonawczych	ilość wymierzonych grzywien
			ogółem	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	ogółem	na kwotę w zł	ilość spraw skierowanych	ilość ukaranych sprawców i suma		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Automaty do lodów	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Piekarnie	3	6	2	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady garmazeryjne	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Wytwórnia suplementów diety	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne wytwórnie żywności w tym: 34 produkcja pierwotna	38	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Sklepy spożywcze	82	152	15	-	-	-	-	-	-	-
Kioski spożywcze	11	12	-	-	-	-	-	-	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	5	4	1	-	-	-	-	-	-	-
Inne obiekty obrotu żyw.	22	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	82	94	8	-	-	-	-	-	-	-
w tym: zakłady małej gastronomii	59	74	3	-	-	-	-	-	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	36	36	5	-	-	-	-	-	-	-
a/stołówki w domach wczasowych	6	4	1	-	-	-	-	-	-	-
b/bloki żywienia w szpitalach	2	3	1	-	-	-	-	-	-	-
d/stołówki szkolne	7	7	1	-	-	-	-	-	-	-
e/stołówki na kol.półkol. i obozach	14	13	1	-	-	-	-	-	-	-
f/stołówki w przedszkolach	7	9	1	-	-	-	-	-	-	-
Środki transportu żywności	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM	303	330	26	-	-	-	-	-	-	-

Nadzór nad obrotem grzybami

W roku 2019 na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Węgorzewie nie stwierdzono punktów skupu grzybów świeżych, ani prowadzenia obrotu grzybami na targowisku. Obrót grzybami uprawniami jest

prowadzony jedynie w sklepach spożywczych. W trakcie przeprowadzonych 4 kontroli w tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych

W roku 2019 dokonano oceny jakości zdrowotnej środków spożywczych, w zakładach prowadzących działalność na terenie powiatu węgorszewskiego, będących w obrocie detalicznym i hurtowym. Do badań pobrano 136 próbek (w 2018-123).

Liczba próbek zbadanych w kierunku:

- zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 86
- metali szkodliwych dla zdrowia – 10
- pozostałości pestycydów – 6
- mikotoksyn – 4
- zanieczyszczeń azotanami – 1
- substancji dodatkowych dozwolonych – 7
- skażenia promieniotwórcze – 1
- migracja PAAs i migracja ołowiu i kadmu - 2
- obecności glutenu – 1
- WWA – 2
- izomery trans kw. tłuszczowych - 1
- GMO – 1
- 3-MCPD – 2
- kwasu erukowego - 1
- parametrów jęłczenia – 1
- jod w soli – 2
- wybrane parametry w śr. specjalnego żywieniowego przeznaczenia i suplementach diety - 5
- tłuszcze przeznaczone do smażenia – 2
- witaminy i składniki mineralne - 1

Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- piekarnia – pobrano 1 próbkę tłuszczów przeznaczonych do smażenia – **nie kwestionowano**,
- sklepy spożywcze – ogółem zbadano 114 próbek środków spożywczych – w tym 9 kwestionowanych (4 próbki za obecność *Salmonella Enteritidis* w filecie z kurczaka i 5 próbek za obecność *Bacillus Cereus* w kremówkach papieskich)
- inne obiekty obrotu - pobrano 8 próbek środków spożywczych - **nie kwestionowano**
- żywienie otwarte - pobrano 11 próbek środków spożywczych – w tym 5 kwestionowano za obecność bakterii *Enterobacteriaceae* w lodach.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W powiecie węgorszewskim nie ma zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Nadzór nad tymi wyrobami prowadzony był w placówkach, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. W 2019 r. do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli pobrano 2 próbki:

- 1 próbkę wyrobów ceramicznych do badań w kierunku migracji ołowiu i kadmu - **nie kwestionowano**
- 1 próbkę wyrobów kuchennych z poliamidu do badań w kierunku PAAs - **nie kwestionowano**.

Ocena sposobu żywienia

W roku 2019 roku dokonano oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. Teoretycznie zbadano ogółem – 26 jadłospisów, nieprawidłowości nie odnotowano. Były to:

- stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach – 8
- stołówki szkolne – 7
- stołówki w przedszkolach – 6
- stołówki na zimowiskach – 3
- stołówka szpitalna - 2

Działania interwencyjne w ramach systemów wczesnego ostrzegania:

✚ systemu **RASFF** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt), którego celem jest zapewnienie wymiany informacji pomiędzy krajami członkowskimi Unii Europejskiej, dotyczących działań podejmowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności; system ten pozwala na szybkie i sprawne wycofywanie z obrotu produktów spożywczych, które stwarzają ryzyko dla zdrowia konsumentów - **przeprowadzono 63 kontrole**, w tym:

- 6 kontrole dotyczących produktu pn. „**Płatki owsiane błyskawiczne KROS**” kwestionowanych za *przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A*,
- 1 kontrola dotycząca produktu pn. „**Mąka żytnia do wypieku domowego chleba**” kwestionowana z uwagi na *przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A*,
- 1 kontrola dotycząca produktu pn. „**Kłodawska kamienna sól spożywcza jodowana**” kwestionowana za *przekroczenie zawartości jodu*,
- 3 kontrole dotyczące produktu pn. „**Hrnek skleneny 500ml**” kwestionowan za *obecność migracji ołowiu oraz kadmu*,
- 5 kontrole dotyczących produktu pn. „**Sól Solino**” kwestionowanej za *podwyższony poziom jodanu potasu*,
- 1 kontrola dotycząca „**Wafli kukurydzianych marki GENUSS PLUS oraz ENERBIO**”, kwestionowanych ze względu na *zanieczyszczenia fragmentami metalu*,
- 1 kontrola dotycząca „**Musli owocowe po 7 mc życia**”, kwestionowane ze względu na *obecność szypulek jablek*,
- 4 kontrole dotyczące suplementu diety „**Propolis forte o smaku mentolowym**”, kwestionowany za *przekroczenie najwyższego, dopuszczalnego poziomu benzoapirenu*,
- 1 kontrola dotycząca produktu pn. „**Gołąbki gospodarza w sosie pomidorowym**” kwestionowanego ze względu na *zanieczyszczenia fragmentami szkła*,
- 1 kontrola dotycząca obecności *Salmonelli z grupy BO* w produkcie pn. „**Kebab wołowo-indycki**”- surowy wyrób mięsny głęboko mrożony z dodatkiem wody,
- 39 kontrole dotyczące obecności *Salmonelli Enteritidis* w drobiu.

Spośród produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RASFF na terenie działalności PSSE w Węgorzewie w obrocie nie stwierdzono w/w produktów.

✚ systemu **RAPEX** (System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach innych niż żywnościowe) - **przeprowadzono 5 kontrole**, w tym:

- 4 kontrole dotyczące produktu kosmetycznego „**Beauty Women All Over Glitter, Saffaron All Over Gliter**”, kwestionowanego ze względu na obecność antymonu,
- 1 kontrola dotycząca chusteczek nawilżanych „**Lula Baby**”, kwestionowanych ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych – *Staphylococcus aureus*.

W obiektach będących pod nadzorem PSSE w Węgorzewie nie stwierdzono produktów objętych powiadomieniami alarmowymi systemu RAPEX.

Działania edukacyjne promujące zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży

W roku sprawozdawczym w ramach programu „Trzymaj formę” przeprowadzono 2 szkolenia:

- „**Jak czytać etykiety produktów**” (uczestniczyło 13 osób),
- „**Znaczenie wody dla prawidłowego funkcjonowania organizmu**” (uczestniczyło 10 osób).

4. Higiena Dzieci i Młodzieży

Higiena Dzieci i Młodzieży sprawuje nadzór nad placówkami nauczania i wychowania a także nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W powiecie węgorzewskim w roku 2019 nadzorem łącznie objętych było 118 placówek oświatowo-wychowawczych oraz placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży (od 01.09.2019 r. w związku z likwidacją Gimnazjum w Więckach 117), a mianowicie:

Placówki objęte nadzorem całorocznym – 20 (od 01.09.2019 r.- 19):

- 7 przedszkoli, w tym 5 niepublicznych,
- 7 szkół podstawowych,
- 1 gimnazjum, (od 01.09.2019 r. już nie funkcjonuje)
- 1 zespół szkół (SP Budry przekształciła się w Zespół Szkolno-Przedszkolny)
- 2 świetlice,
- 1 ognisko wychowawcze,
- 1 sala zabaw

Wypoczynki dzieci i młodzieży - 98:

- 3 wypoczynki zimowe,
- 95 wypoczynków letnich.

W 2019 roku skontrolowano wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze ujęte w harmonogramie kontroli. Przeprowadzono łącznie 116 kontroli sanitarnych (w 2018 - 120), wydano ogółem 10 decyzji administracyjnych: w tym: 1 podstawową, 3 prolongujące i 6 wygaszających. Decyzja podstawowa dotyczyła głównie: złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych i warunków do prowadzenia zajęć WF.

W związku ze zmianami w systemie oświaty w 2019 r. zostało zlikwidowane Gminne Gimnazjum w Budrach z siedzibą w Więckach im. Papieża Jana Pawła II. Ponadto Szkoła Podstawowa w Budrach im. M. Kajki została przekształcona od 01.09.2019 r. w Zespół Szkolno-Przedszkolny w Więckach. Powyższy Zespół ma siedzibę 2 budynkach, Szkoła Podstawowa mieści się w budynku po zlikwidowanym Gimnazjum w Więckach, natomiast Przedszkole mieści się w budynku przy ul. M. Konopnickiej w Budrach.

Działania kontrolne w zakresie: dostosowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych oraz poziomu natężenia oświetlenia elektrycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych

Tabela 4.1 **Badania dostosowania stanowiska pracy do wzrostu ucznia.**

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	placówek skontrolowanych	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2013	9	39	1	2
2014	15	90	1	7
2015	14	84	2	2
2016	14	77	0	0
2017	15	91	2	3
2018	15	89	0	0
2019	15	92	0	0

Jak widać w powyższej tabeli w tym zakresie w roku sprawozdawczym we wszystkich skontrolowanych placówkach ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii nie wykazała nieprawidłowości.

Tabela 4.2 Ocena tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych

Rok	Liczba		Stwierdzono niewłaściwe	
	skontrolowanych szkół	skontrolowanych oddziałów	liczba placówek	liczba oddziałów
2013	10	104	0	0
2014	10	98	0	0
2015	10	128	0	0
2016	10	102	0	0
2017	10	99	0	0
2018	10	103	0	0
2019	10	105	0	0

Analizy tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 10 placówkach – w 105 oddziałach szkolnych, z czego w żadnej placówce nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Badania natężenia oświetlenia sztucznego

Od 2016 r. nie planuje się badań natężenia oświetlenia elektrycznego z nadzoru. Obecnie to zarządzający placówką ma obowiązek na swój koszt przeprowadzać badania w celu potwierdzenia zgodności natężenia oświetlenia elektrycznego z obowiązującą normą. W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W 2019 r. pracownik HDiM czynnie uczestniczył w organizacji 3 punktów Promocji Zdrowia, były to:

- punkt Promocji Zdrowia z okazji biegu „Półmaraton Węgorzewski” - maj
- punkt Promocji Zdrowia z okazji „Biegu Bociana” w Budrach – czerwiec
- punkt Promocji Zdrowia z okazji Festynu Rodzinnego w Pozezdrzu - czerwiec

Ponadto wspólnie z pracownikiem PZiOZ przeprowadzono pogadanki w zakresie programu „Moje dziecko idzie do szkoły”:

- SP Perły – kwiecień
- SP Nr 1 w Węgorzewie – wrzesień

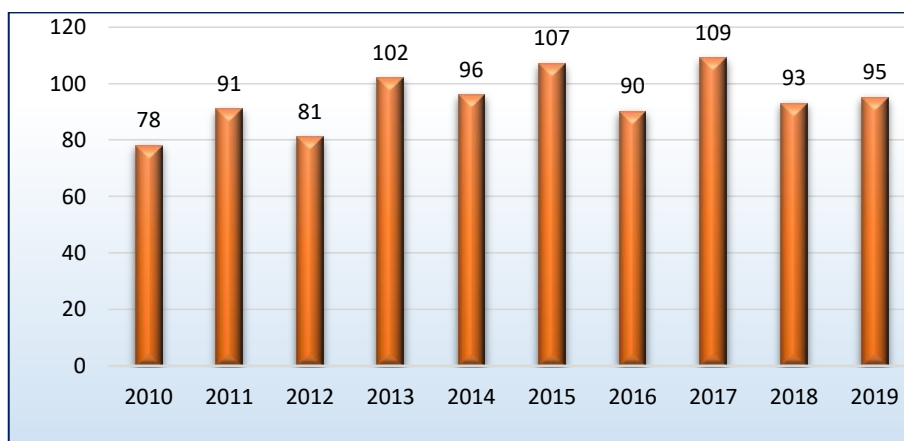
Zagadnieniem, które od wielu lat pozostawia wiele do życzenia jest brak odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w szczególności w szkołach wiejskich (w dwóch SP : *Perły i Sobiechy*) w sezonie zimowym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkolnych)

Placówki wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży

Powiat węgorzewski położony jest na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich, w związku z czym jest bardzo atrakcyjnym terenem turystycznym, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wypoczynków organizowanych w sezonie letnim.

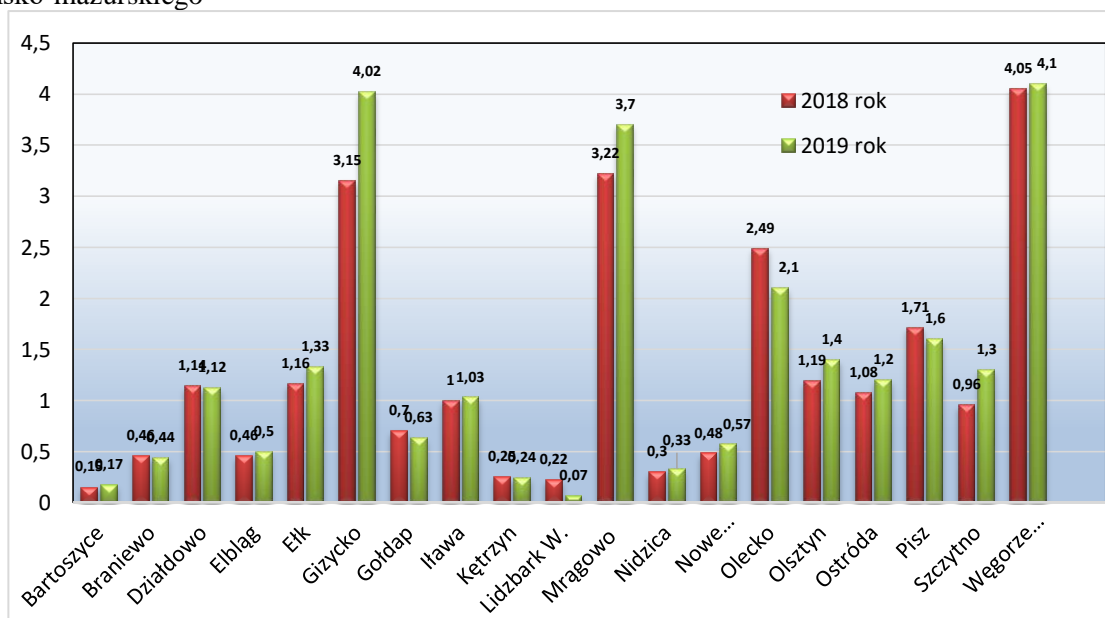
W 2019 roku do PSSE w Węgorzewie zgłoszono 3 wypoczynki zimowe i 95 wypoczynków letnich dzieci i młodzieży (w 2018 r. 4 wypoczynki zimowe i 93 wypoczynki letnie).

Wykres 4.1 Liczba zgłoszonych wycieczek letnich w powiecie węgorzewskim w latach 2010-2019

Powiat węgorzewski podobnie jak w poprzednich latach jest w ścisłej czołówce wśród wszystkich powiatów woj. warmińsko-mazurskiego pod względem liczby organizowanych wycieczek letnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.(wykres 4.2).

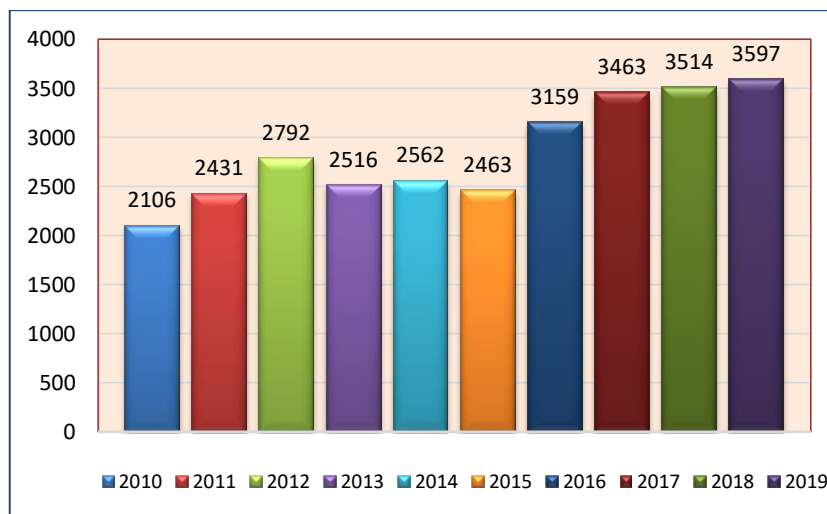
Wykres 4.2 liczba wycieczek letnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiatach woj. warmińsko-mazurskiego

Łączna liczba uczestników w skontrolowanych wycieczkach w 2019 roku wyniosła **3760** w tym :

- w letnim 3597 (w 2018 r. - 3514).
- w zimowym 163 (w 2018 r.- 98)

Wykres 4.3 Liczba uczestników w skontrolowanych wycieczkach letnich w powiecie węgorszewskim w latach 2010-2019

Podczas trwania wycieczki zimowej i letniej skontrolowano 69 turnusów oceniając ich bieżący stan sanitarny.

W trakcie trwania wycieczki zimowej i letniej na terenie powiatu węgorszewskiego w 2019 r. odnotowano : 85 przypadków zachorowań oraz 33 wypadki i urazy.

Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi PSSE w Węgorzewie oraz instytucjami.

W 2019 roku podobnie jak w roku ubiegłym w ramach współpracy i współdziałania przeprowadzono:

- 31 kontroli z pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej,
- 11 kontroli z pracownikami sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku,
- 5 kontroli z pracownikiem Higieny Komunalnej,
- 12 kontroli z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie,
- 2 kontrole z przedstawicielem KP PSP w Węgorzewie.

5. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy

Do zakresu działania PIS w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania obowiązujących przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

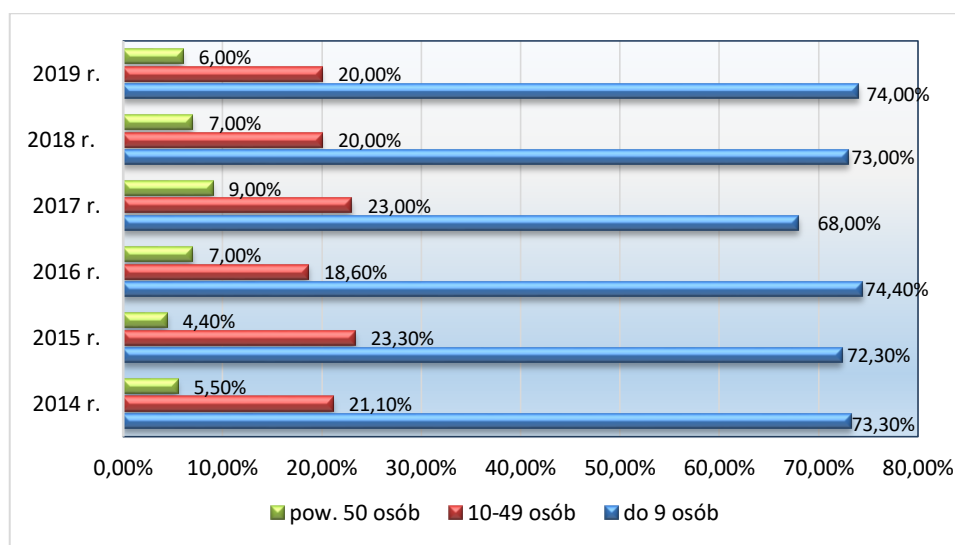
- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy,
- warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy,
- przestrzegania przez osoby wprowadzające substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu,
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3,
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W roku 2019 ewidencją Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorszewie objęto 91 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 1145 pracowników.

Były to zakłady produkcyjne, usługowe, handlowe, służby zdrowia i oświaty.

W powiecie węgorszewskim nie ma dużych jednostek gospodarczych, są to przede wszystkim niewielkie jednostki zatrudniające do 20 pracowników stanowiące 80% ogółu zakładów pracy.

Wykres 5.1 Struktura zatrudnienia w zakładach pracy powiatu węgorszewskiego w latach 2014-2019

Zakłady działające na terenie powiatu węgorszewskiego reprezentują różne branże, nie ma zasadniczo dominującej. Są to wg PKD m.in. następujące działy:

- 16. Produkcja drzewna – 59 prac.
- 25. Produkcja metalowa – 58 prac.
- 45. Usługi motoryzacyjne – 26 prac.
- 47. Handel detaliczny – 117 prac.
- 85. Usługi oświatowe – 141 prac.
- 86. Opieka zdrowotna – 220 prac.

Największe zagrożenie zdrowotne występuje w zakładach produkcji drzewnej (hałas, zapylenie) i metalowej (hałas, dymy spawalnicze). Istotne zagrożenie zdrowotne stanowi także narażenie na niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne, które mają zastosowanie we wszystkich prawie zakładach pracy oraz szkodliwe czynniki biologiczne.

Wymienione wyżej obszary i rodzaje narażeń były głównym tematem zainteresowania służb nadzoru sanitarnego w zakresie higieny pracy.

W roku 2018 ogółem przeprowadzono 45 kontroli sanitarnych, w wyniku których wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą złego stanu sanitarno– higienicznego zakładu pracy.

W wyniku podjętych działań uzyskano stabilizację środowiskowych warunków pracy w nadzorowanych zakładach utrzymując je na poziomie poprzedniego roku.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W roku 2019 nadzorem sanitarnym objęty został 1 zakład, w którym występuje czynnik rakotwórczy - *pył drewna twardego*.

Liczba osób narażonych na w/w czynnik rakotwórczy wyniosła – 2 osoby
W zakładzie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, która nie wykazała żadnych nieprawidłowości

Nadzór nad substancjami/mieszaninami chemicznymi.

W powiecie węgorszewskim nie ma producentów i importerów substancji w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

- liczba zakładów stosujących substancje i mieszaniny - 62
- liczba dystrybutorów substancji i mieszanin - 23

Przeprowadzono łącznie 37 kontroli sanitarnych u dalszych użytkowników oraz u dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin.

W 2019 r. w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorszewie były

- 3 zakłady, które wprowadzają do obrotu prekursorzy kategorii 3 oraz
- 4 zakłady, które stosują prekursorzy narkotykowe kat.3.

Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych. Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad produktami biobójczymi

W 2019 r. w ewidencji PSSE w Węgorszewie było 9 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego.

Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz 20 kontroli w zakresie stosowania produktów biobójczych.
Nie stwierdzono naruszenia przepisów prawnych.

Nadzór nad czynnikami biologicznymi

W 2019 roku liczba zakładów pracy w ewidencji PSSE w Węgorszewie, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła 24.

Skontrolowano w tym zakresie 8 zakładów pracy, w których przeprowadzono 8 kontroli.

Choroby zawodowe

W roku 2019 do PSSE w Węgorszewie wpłynęło 12 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych (w 2018 r. – 13). :

- 10 zgłoszeń dotyczyło poz.26 wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza,*
- 2 zgłoszenia dotyczyły poz.26 wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – KZM*

Wydano:

- 8 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej która dotyczyła poz. 26 wykazu tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza* oraz
- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, które także dotyczyły poz. 26 wykazu.

Nie odnotowano zgłoszeń chorób o etiologii zawodowej wynikającej z narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne bądź chemiczne, co pozytywnie świadczy o efektach podejmowanych działań w zakresie higieny pracy.

6. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Do zakresu działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy w szczególności:

- *uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,*
- *uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,*
- *wydawanie opinii sanitarnych w sprawie potrzeby dokonywania oceny środowiskowej oraz sporządzania raportu oddziaływania na środowisko,*
- *ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;*
- *uzgadnianie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacji projektowej dotyczącej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,*
- *uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych, żeglugi śródlądowej oraz środków komunikacji lądowej.*

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia, związane z:

✚ odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe; uwzględniając prognozowane czynniki szkodliwe tj.: zanieczyszczenie powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych (w tym gospodarka odpadami niebezpiecznymi);

✚ zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej, ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

W roku 2019 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgorzewie wpłynęły **3 wnioski o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; wydano 3 opinie bez uwag.**

Przedstawiono także do zaopiniowania **7 projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym 1 dotyczący zmiany, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – 5 wniosków zaopiniowano pozytywnie, z zastrzeżeniami; 1 wniosek zaopiniowano bez uwag.** Dotyczyły następujących opracowań:

- projekt m.p.z.p. „Przy Lesie”,
- projekt m.p.z.p. terenów budownictwa letniskowego, obręb wsi Trygort,
- projekt m.p.z.p. „Węgorzewo-Śródmieście”,
- projekt zmiany m.p.z.p. „Czerwony Dwór”,
- dwa projekty zmiany m.p.z.p. „Harsz”,
- projekt zmiany m.p.z.p. „Węgorzewo-Zachód”

Powyższe projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgadniane były w zakresie oddziaływania na zdrowie ludzi poprzez analizę czynników mogących mieć negatywne skutki zdrowotne oraz możliwości ochrony zdrowia ludzkiego przed ich szkodliwym wpływem.

Rozpatrzono **10 wniosków w sprawach przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na to środowisko**. W 7 przypadkach wskazano brak potrzeby sporządzania oceny (raportu) oddziaływania na środowisko pod względem zdrowotnym. Pozostałe wnioski dotyczyły określenia warunków realizacji przedsięwzięć przed ich realizacją - wydano **3 opinie** sanitarne – 2 bez uwag, 1 z uwagami. Ogółem uzgodnienia dotyczyły następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- budynki inwentarskie /fermy/ - 1
- elektrownie fotowoltaiczne - 7
- drogi i mosty - 1
- elektrownie wodne - 1

2 wnioski - dotyczące wydania opinii środowiskowej w sprawie wydobywania metodą odkrywkową piasku ze żwirem ze złoża Radzieje gm. Węgorszewo polegającej na zmianie koncesji w części dotyczącej zmiany terminu jej obowiązywania oraz przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji piasku ze żwirem ze złoża Kolonia Pozezdrze II, w świetle art. 72 ust.1 pkt 1-3,10-19 i 21-24 organy PIS nie były właściwe do wydania opinii w przypadku inwestycji wymagających uzyskania koncesji na wydobywanie kopaliny ze złóż.

W 2019 r. nie były realizowane inwestycje zaliczane do przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów.

W roku 2019 wydano **13** opinii sanitarnych w zakresie uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych; dotyczyły m. in. następujących przedsięwzięć inwestycyjnych:

- zakłady nauki i wychowania - 2 (przedszkola)
- handlowo-usługowe - 4 (1 sklep, 3 obiekty gastronomiczne)
- obiekty turystyczne - 4 (domki letniskowe i budynki zakwaterowania)

Do 1 projektu wniesiono zastrzeżenia, pozostałe zaopiniowano bez uwag.

Uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Ogółem w 2019 r. przedstawiciel PPIS uczestniczył w **9** odbiorach końcowych zrealizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w następujących kategoriach:

- obiekty handlowe i usług - 5 (2 obiekty handlowe, 3 z-d gastronomiczne)
- zakłady nauki i wychowania - 2 (przedszkola),
- inne obiekty - 2 (wędzarnia, świetlica).

Ważniejsze obiekty, to:

- oddanie do użytku 2 obiektów handlowo-usługowych wielkopowierzchniowych (w tym Lidl),
- oddanie do użytku 2 przedszkoli: Britiszek w Węgorszewie i w Budrach

We wszystkich przypadkach w odbiorze uczestniczyli odpowiednio przedstawiciele komórek merytorycznych: HŻŻ, HK, HDiM .

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny PSSE w Węgorszewie współpracował z jednostkami administracji samorządowej i rządowej.

7. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Podstawą działalności w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia jest Narodowy Program Zdrowia oraz Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z uwzględnieniem sytuacji epidemiologicznej, zdrowotnej oraz potrzeb terenu.

Działalność prozdrowotna realizowana jest poprzez pogramy edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz ogólnopolskie kampanie społeczne. Podejmowane i realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Węgorzewie działania w zakresie promocji zdrowia w 2019 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, obejmowały głównie profilaktykę chorób oraz promocję zdrowego stylu życia. Tematyka zdrowia i zdrowego stylu życia realizowana jest przez placówki oświatowo- wychowawcze oraz placówki służby zdrowia przy pomocy PIS oraz lokalnych samorządów.

W roku 2019 w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Węgorzewie realizowane były następujące programy edukacyjne:

Lp.	Nazwa interwencji programowej	Opis treści działań programowych	Liczba odbiorców programu
1.	Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”	Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program jest realizowany metodą projektu a więc oparty o aktywne uczestnictwo uczniów w realizowanych zadaniach programowych. W ramach wdrożenia programu prowadzone są szkolenia dla realizatorów szkolnych, którzy następnie koordynują działania programowe w szkołach. Ponadto w ramach programu organizowane są punkty promocji zdrowia na imprezach masowych. Według lokalnego zapotrzebowania prowadzone są zajęcia edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia.	11 szkół na terenie powiatu realizowało ogólnopolski program edukacyjny. 685 odbiorców działań programowych – uczniów oddziałów gimnazjalnych oraz uczniów klas V -VIII szkół podstawowych i ich rodziców.
2.	Program „Czyste powietrze wokół nas”	Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowany jest przez, przedszkola i oddziały przedszkolne	Program realizowany jest przez 5 placówek . 318 odbiorców programu – dzieci uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz ich rodzice.

3.	Program „Bieg po zdrowie”	„Bieg po zdrowie” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym we współpracy z ekspertami. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Główne cele programu: · opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży · pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. · zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.	Uczniowie klas IV z 4 szkół podstawowych i ich rodzice – 345 odbiorców programu
4.	Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.	Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV wśród ogółu społeczeństwa poprzez realizację programów i kampanii informacyjnych. Coroczną okazją do nasilenia działań w zakresie profilaktyki HIV jest Światowy Dzień AIDS, obchodzony 1 grudnia. W ramach obchodów Światowego Dnia AIDS PSSE w Węgorzewie zorganizowała XIV Powiatowy konkurs wiedzy o HIV/AIDS „Razem przeciwko AIDS”. Konkurs skierowany był do uczniów klas VIII oraz uczniów szkół ponadpodstawowych.	Ok. 873 odbiorców działań programowych oraz kampanii społecznych.
5.	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	Celem programu „ARS, ...” jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. W powiecie węgorszewskim program realizowany był przez 2 klasy z 2 szkół ponadpodstawowych.	36 odbiorców działań programowych.

6.	Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce w tym: • Światowy Dzień Bez Tytoniu „Tytoń a zdrowe płuca” • Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu	PSSE w Węgorzewie prowadzi całoroczne działania profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa. Organizowane są zajęcia edukacyjne, szkolenia, punkty promocji zdrowia, gdzie udzielane są informacje dotyczące zdrowotnych konsekwencji związanych z czynnym i biernym paleniem tytoniu. Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu w 2019 roku odbywały się pod hasłem „Tytoń a zdrowe płuca” W ramach ŚDBT organizowano punkty promocji zdrowia podczas lokalnych imprez masowych. Przeprowadzone zostały spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół podstawowych. Zamieszczano informacje na temat obchodów ŚDBT na stronach internetowych lokalnych mediów i urzędów. Informacje o obchodach przesłano również do placówek służby zdrowia oraz placówek nauczania i wychowania. Celem Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w Polsce jest zwiększenie świadomości nt. skutków palenia papierosów, motywowanie palaczy do zerwania z nałogiem oraz ukazanie korzyści z życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. W ramach „Światowego Dnia Rzucania Palenia” PSSE w Węgorzewie prowadziła działania informacyjne, zajęcia edukacyjne, pogadanki oraz zorganizowała „Powiatowy test wiedzy o tytoniu” skierowany do uczniów klas VI. Informacje dotyczące Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu zostały przesłane do wszystkich szkół oraz placówek służby zdrowia powiatu węgorszewskiego	W ramach obchodów Światowego Dnia Bez tytoniu działaniami profilaktycznymi zostało objętych około 638 osób. W ramach Światowego Dnia Rzucania Palenia działaniami profilaktycznymi zostało objętych: 519 osób (uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie oraz pracownicy mundurowi Jednostki Wojskowej w Węgorzewie)

W roku 2019 r. działania edukacyjne realizowane były także poprzez następujące interwencje nieprogramowe i akcje informacyjno-edukacyjne:

7.	Akcja „Zdrowe wakacje”	Celem akcji było zmniejszenie liczby wypadków, zachorowań i zakażeń dzieci i młodzieży przebywających na obozach i koloniach letnich. Działania prowadzone były we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie.	Działaniami prowadzonymi w ramach akcji zostało objętych: 973 uczestników kolonii, obozów letnich.
8.	Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych/dopalaczy	Działania podejmowane w ramach profilaktyki używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych/dopalaczy polegały głównie na prowadzeniu zajęć edukacyjnych z uczniami i rodzicami oraz pogadanek z uczestnikami wypoczynku letniego. Organizowano także stoiska promocji zdrowia, w których zainteresowanym przekazywano materiały informacyjno-edukacyjne.	1917 uczestników działań profilaktycznych
8.	Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”	Celem działań prowadzonych w ramach akcji w roku 2018 było min.: podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych dzieci. W ramach akcji organizowano punkty promocji zdrowia (Uliczne Biegi majowe w Węgorzewie, Uliczne Biegi Bociana w Budrach	Działaniami profilaktycznymi objęto 613 osób (rodzice uczniów klas I, uczestnicy imprez masowych)
9.	Światowy Dzień Zdrowia	Uniwersalny dostęp do opieki zdrowotnej” to hasło, które przyświecało obchodom Światowego Dnia Zdrowia w 2019. Ubiegłoroczne święto koncentrowało się na temacie powszechnej opieki zdrowotnej. PSSE w Węgorzewie w ramach obchodów ŚDZ zorganizowała szkolenie oraz zajęcia edukacyjne. Informacje dotyczące tematyki obchodów ŚDZ 2019 przesłano do wszystkich szkół i placówek służby zdrowia powiatu węgorszewskiego oraz lokalnych mediów.	Uczestnicy – 73 osoby
10.	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach jest coroczną europejską inicjatywą w zakresie zdrowia publicznego, która odbywa się w dniu 18 listopada w celu podniesienia świadomości na temat	PSSE w Węgorzewie przekazała informacje dotyczące Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach do

	Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach Europejska inicjatywa zdrowotna	zagrożenia dla zdrowia publicznego, jakim jest oporność drobnoustrojów na antybiotyki.	lokalnych mediów, dostępnych dla społeczności lokalnej.
11.	Profilaktyka grypy	PSSE w Węgorzewie prowadziła działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży wypoczywających na zimowiskach. Prowadzono także działania informacyjne w lokalnych mediach	102 uczestników wycieczki zimowego
12.	Propagowanie zasad higieny osobistej	Podstawowym celem podejmowanych działań było promowanie zdrowia i higienicznego trybu życia. Głównymi działaniami podjętymi w ramach propagowania zasad higieny osobistej była organizacja zajęć edukacyjnych.	W zajęciach edukacyjnych uczestniczyło 163 osoby (rodzice i opiekunowie, młodzież).
13.	Profilaktyka chorób odkleszczowych	Celem podejmowanych działań było zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka, poprzez podniesienie świadomości społeczeństwa. Przekazywano informacje do lokalnych mediów, prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych, organizowano punkty promocji zdrowia oraz zajęcia edukacyjne.	Działaniami profilaktycznymi objęto 422 osoby.

Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych w 2019 roku polegała głównie na bezpośredniej edukacji rodziców, dzieci i młodzieży w zakresie istotnych zagadnień zdrowotnych, takich jak profilaktyka chorób, profilaktyka uzależnień czy też zasad zdrowego stylu życia. Szczególna uwaga została zwrócona na profilaktykę palenia e- papierosów przez młodzież. Wspólnie z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Węgorzewie organizowano szereg działań profilaktycznych polegających min. na: przeprowadzaniu zajęć edukacyjnych, organizacji konkursów profilaktycznych oraz udostępnianiu materiałów informacyjno- edukacyjnych.

Ponadto organizowano szkolenia dla bezpośrednich realizatorów edukacji zdrowotnej i profilaktycznej w szkołach. Przekazywano materiały informacyjno-edukacyjnych do wszystkich współpracujących placówek oraz społeczności lokalnej.

Promocja zdrowia realizowana była poprzez udział w różnego rodzaju festynach i akcjach profilaktycznych.

Ukazały się następujące artykuły prasowe w: „Węgorzewski Tydzień”, „Gazeta Węgorzewska”

1. „Jak uchronić się przed grypą?” – luty
2. „Kleszcze lubią słabą zimę” - marzec
3. „Zdrowie jest dla wszystkich” - kwiecień
4. „Dzień otwarty w węgorzewskim PSSE” - czerwiec
5. „W wakacje o kłopoty nie trudno” - lipiec
6. „Światowy Dzień Rzucania Palenia” – listopad

Współpracowano z :

- Starostwem Powiatowym w Węgorzewie,
- Urzędem Miejskim w Węgorzewie,
- Tygodnikiem „Węgorzewski Tydzień”,
- Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie,
- Strażą Miejską w Węgorzewie,
- Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Węgorzewie,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury w Budrach,
- Placówkami nauczania i wychowania
- Placówkami Służby Zdrowia
- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Węgorzewie
- **Straży Pożarnej w Węgorzewie**
- Lekarzem Medycyny Rodzinnej w Budrach Panem Stanisławem Woźniakiem

8. Podsumowanie

W ramach działalności kontrolno-represyjnej w 2019 r. przeprowadzono ogółem 905 kontroli sanitarnych (w 2018 r. – 890) w wyniku, których:

- wydano 107 decyzji merytorycznych (w 2018 r. – 108) oraz 79 decyzji płatniczych (w 2018 r. – 58),
- pobrano do badania – 198 prób (w 2018 r. – 182),
- wykonano 1282 badania (w 2018 r. – 1319).
- po raz pierwszy od wielu lat nie **nałożono ani jednego mandatu karnego**

Podobnie jak w latach ubiegłych uniknęliśmy zagrożeń związanych z wystąpieniem ognisk zbiorowych zatruc pokarmowych i innych chorób zakaźnych stwarzających szczególne zagrożenie epidemiologiczne, a także zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

W omawianym okresie, w stosunku do poprzedniego roku, wzrosła liczba biegunek u dzieci do lat 2 wywołanych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi.

Odnotowano dalszy **wzrost liczby przypadków zachorowań na ospę wietrzną** .

Nadal wyraźnie **rośnie liczba osób chorych na boreliozę**.

W 2019 utrzymała się tendencja spadkowa przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, ale nadal jesteśmy w czołówce w naszym województwie.

W dalszym ciągu rośnie liczba **rodziców odmawiających szczepień obowiązkowych swoich dzieci**. W 2017 r. zarejestrowane było 1 dziecko, którego rodzice odmówili szczepień , w 2018 liczba ta wyniosła do 10 a w 2019 wzrosła do 13.

Na dobrym poziomie sanitarnym utrzymuje się stan sanitarny większości obiektów podmiotów wykonujących działalność leczniczą i obiektów użyteczności publicznej.

Woda przeznaczona do spożycia w powiecie węgorszewskim jest bezpieczna . W 2019 r. w pobranych do badania próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa żywności w 2019 roku w powiecie węgorszewskim była zadawalająca. Sukcesywnie zmniejsza się liczba stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych i higienicznych w obiektach produkcji i obrotu żywnością. Widoczny jest wzrost zaangażowania podmiotów w dążeniu do dostosowania obiektów do obowiązujących wymagań prawnych czego odzwierciedleniem jest większa liczba zakładów z wdrożonym systemem HACCP.

Wyniki badań laboratoryjnych pobranych próbek żywności świadczą, że procent zdyskwalifikowanych próbek na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na niskim poziomie, co świadczy o dobrej jakości środków spożywczych znajdujących się w obrocie.

W roku 2019 po raz pierwszy od wielu lat nie było konieczności karania osób mandatem karnym.

W zakresie działalności Higieny Dzieci i Młodzieży należy stwierdzić, iż placówki oświatowo-wychowawcze w powiecie węgorzewskim są bezpieczne i w przeważającej większości spełniają wymagania sanitarno-higieniczne.

Zagadnieniem, które w dalszym ciągu pozostawia wiele do życzenia jest brak odpowiedniej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w szczególności w szkołach wiejskich (w dwóch SP : *Perty i Sobiechy*) w sezonie zimowym zajęcia wychowania fizycznego odbywają się głównie na korytarzach szkolnych).

W powiecie węgorzewskim co roku organizowanych jest wiele form wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. Jesteśmy powiatem w woj. warmińsko-mazurskim, gdzie w **przeliczeniu na 1000 mieszkańców przypada największa liczba wypoczynków**. Prowadzenie nadzoru sanitarnego w tym zakresie wymaga ogromnego zaangażowania pracowników. Dzięki temu wysiłkowi wypoczynek na naszym terenie od wielu lat utrzymuje się na dobrym bezpiecznym poziomie.

W roku 2019 pracodawcy działający na terenie powiatu węgorzewskiego utrzymywali stan higieniczny zakładów pracy oraz warunki zdrowotne środowiska pracy na zadowalającym, wysokim poziomie.

W roku 2019 do PSSE w Węgorzewie wpłynęło 12 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych (w 2018 r. – 13). Wszystkie zgłoszenia dotyczyły poz.26 wykazu tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza. Podobnie jak w 2018 r. wydano 8 decyzji o stwierdzeniu tej choroby.

Niezwykle ważną rolę w działalności Inspekcji Sanitarnej odgrywają działania prowadzone przez Promocję Zdrowia i Oświatę Zdrowotną. W 2019 roku w dalszym ciągu realizowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym oraz lokalnym. Podjęte zadania zmierzały do ochrony oraz umacniania zdrowia ogółu społeczeństwa. Działania profilaktyczne skierowane były do różnych grup odbiorców: dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców i opiekunów, dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych, ich rodziców i opiekunów oraz ogółu społeczeństwa.

Szczególne uwagę poświęcono na zajęcia profilaktyczne, które dotyczyły zagrożeń związanych z używaniem e- papierosa przez młodzież. Przeprowadzono także wiele spotkań edukacyjnych dotyczących m.in.: konsekwencji zdrowotnych wynikających ze spożywania napojów energetyzujących przez dzieci i młodzież, profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, profilaktyki otyłości, zasad zdrowego odżywiania oraz zaburzeń odżywiania tj. bulimia i anoreksja, wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka. Zajęcia prowadzono we wszystkich w/w grupach odbiorców.

W 2019 r. zorganizowano 3 punkty promocji zdrowia, w których udostępniano dla ogółu społeczeństwa materiały o szerokiej tematyce prozdrowotnej. Zorganizowane przez PSSE w Węgorzewie stoiska odwiedziło łącznie około 600 osób.

Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono także podczas wypoczynku letniego, gdzie głównym tematem były zasady bezpiecznego wypoczynku. W spotkaniach zorganizowanych przez pracowników PSSE w Węgorzewie uczestniczyło 973 osoby.

Znaczącą część działań profilaktycznych podejmowano we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Węgorzewie, dyrektorami szkół i przedszkoli, pedagogami i wychowawcami.

Działaniami profilaktycznymi objęto około **8 tys. osób**.

Rok 2019 był kolejnym okresem, w którym bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu węgorzewskiego utrzymywało się na zadowalającym, wysokim poziomie.